

N:o 31.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 April 1870, kl. 12 midd.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående beviljande åt Storbritanniske undersåterna Audley C. Gosling och Hugh C. Smith af vissa förmåner i och för jernvägsanläggning mellan Frövi och Ludvika; Gifven Stockholms Slott den 31 Mars 1870.

Sedan Storbritanniske undersåtarne Audley C. Gosling och Hugh C. Smith, med förmålan att de voro sinnade att i förening med andre ej uppgifne personer anlägga en för gods- och persontrafik afsedd jernväg från Frövi station på Köping—Hult-banan förbi staden Linde genom Ramsbergs och Nya Kopparbergs socknar öfver Grängesberget till Ludvika station på Wessman—Barkens jernväg, samt, om den jernväg, som sålunda kunde komma att af dem anläggas, lemnade förväntad inkomst, utsträcka anläggningen mot norr dels till Falun och dels till lämplig plats i närheten af sjön Siljan, i underdånighet anhållit att Kongl. Maj:t, med afseende å det stora gagn, som skulle orten tillskyndas genom dessa anläggningar, täcktes i nåder meddela Gosling och Smith tillstånd till jernvägsanläggning till en början mellan Frövi och Ludvika samt för denna anläggning bevilja de förmåner, som blifvit för andra likartade arbetsföretag medgifna, såsom rättighet att exproprieras erforderlig jord, m. m., så har Kongl. Maj:t genom resolution af den 22 nästlidne September beviljat Gosling och Smith rättighet att i förening med andra personer bygga ofvan omförmälda jernväg mellan Frövi och Ludvika och densamma till allmänt trafikrande emot afgift upplåta, samt att, efter gällande lag och författningar, till sig lösa och med eganderätt besitta enskilde personer och korporationer till-

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 1 Saml. 1 Afd. 14 Häft.

hörig jord, som för jernvägsanläggningen pröfvades nödig; hvarjemte Kongl. Maj:t förklarar sig vilja, såvida här nedan omförmälda deposition fullgjordes, till Riksdagen aflåta nådig Proposition om beviljande åt Gosling och Smith af följande ytterligare förmåner, nemligen: dels att erhålla upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga jord utan annan kostnad än att, hvad anginge boställsjord eller annan åt enskild person upplåten kronojord, ersättning därför bör lemnas i enlighet med hvad gällande expropriationslag derom stadgar; dels ock att för anläggningen kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott, som kunna vara disponibla.

För tillgodonjutande af här ofvan omförmälda förmåner har Kongl. Maj:t dock stadgat följande villkor:

1:o) att jernvägen skall byggas enligt plan och ritningar, som underställas Kongl. Maj:ts pröfning och godkännande, samt, i afseende å radier af kurvor, lutningar, banvallens bredd, skenors vigt per fot i längd och andra tekniska detaljer, så konstrueras, att jernvägen till styrka och säkerhet blifver fullt jemförlig med de jernvägar, som inom landet redan äro af särskilda bolag anlagda;

2:o) att arbetet, sedan planen blifvit af Kongl. Maj:t godkänd, skall påbörjas sednast den 1 Oktober 1870 samt, jemväl hvad trafikmateriel angår, fullbordas så tidigt, att jernvägen den 1 Oktober 1873 kan för trafik öppnas;

3:o) att jernvägen eller någon del deraf icke må för allmän trafik öppnas förr än genom besigtning af myndighet, som Kongl. Maj:t förordnar, utröndt blifvit, att arbetet är så omsorgsfullt utfördt och att trafikmaterielen finnes i så godt skick, att de trafikerandes säkerhet må anses betryggad;

4:o) att Kongl. Kungörelsen den 21 Oktober 1864 angående vissa bestämmelser i fråga om begagnande och underhåll af enskilda bolags för allmän trafik upplåtna jernvägar skall vara tillämplig på ifrågavarande jernväg, och att densammas egare skola för all framtid vara underkastade Statens kontroll i afseende å jernvägens underhållande samt skyldige att verkställa de förbättringar, som för nödig säkerhet kunna föreskrifvas, vid äfventyr att jernvägstrafiken kan inställas intilldess sådan föreskrift blifvit fullgjord;

5:o) att afgifter för trafiken icke må sättas högre än de för andra enskilda bolag tillhöriga jernvägar högst medgifna; och att taxa å nämnda afgifter skall underställas Kongl. Maj:ts pröfning och godkännande;

6:o) att jernvägens egare skola vara skyldige att på jernvägen forskaffa trupper och allmänna posten samt ombesörja alla andra för Kronans eller det allmännas räkning ifrågakommande personal- och varutransporter emot den ersättning, som, enligt gällande bestämmelser, utgår för dylika transporter å andra enskilda jernvägar i riket;

7:o) att jernvägens egare uti alla mål emellan Svenska Staten eller enskilda Svenska medborgare å ena och jernvägsegarne å andra sidan skola lyda under Svensk domstol och vara underkastade Svensk lag; att för jernvägsbyggnadens och den blifvande trafikens förvaltning alltid skall finnas en i Sverige bosatt styresman eller styrelse, som är försedd med jernvägsegarnes fullmakt att i alla förekommande fall föra deras talan; samt att underrättelse om styresmannens bostad eller styrelsens säte innan anläggningen börjas och sedermera årligen skall i allmänna tidningarne införas, allt vid äfventyr att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Örebro län skall ega att, uppå anmälan, förordna ombud, som med laga verkan svarar å jernvägens egares vägnar;

8:o) att Gosling och Smith sednast den 1 April innevarande år till Kongl. Maj:t inlemna bevis att de, till säkerhet för fullgörandet af nu stadgade villkor för concession till jernvägsanläggningen, hos Sveriges Riksbank deponerat penningar eller värdepapper, som kunna af Kongl. Maj:t godkännas, till belopp af tvåhundra tusen Riksdaler Riksmünt;

9:o) att concessionen till jernvägsanläggningen skall anses förverkad i händelse den i nästföregående punkt stadgade deposition icke behörigen fullgöres eller arbetet icke, enligt vederbörande kronofogdes bevis, som till Kongl. Maj:t ingifves, påbörjas inom den i punkten 2:o häröfvan bestämda tid; att Gosling och Smith eller deras rättsinnehafvare i sistnämnda fall jemväl skola hafva till Svenska statskassan förverkat en fjerdedel af det deponerade beloppet, men ega hos Riksbanken återlyfta återstående tre fjerdedelar deraf; att hela det deponerade beloppet skall tillfalla statskassan, om arbetet, ehuru i rätt tid påbörjadt, likväl icke å utsatt tid är i allo fullbordadt eller afvikelse från den fastställda planen skett, så att åsyftad trygghet eller ändamålsenlighet derigenom förminskats, samt att, om Gosling och Smith icke före den 1 Oktober 1874 fullborda den del af banan, som, vid besigtning enligt tredje punkten, kan finnas återstå, eller rätta dervid anmärkta felaktigheter, Kongl. Maj:t må för egarnes räkning försälja jernvägen med tillbehör i befintligt skick, med rättighet för köparen att åtnjuta de åt förre egarne tillförsäkrade fördelar, men med skyldighet att inom viss tid fullborda banan;

10:o) att Svenska statsverket eger, om särskilda omständigheter dertill föranleda, inlösa jernvägen med allt tillbehör, dock ej förr än tjugu år flutit från det jernvägen i sin helhet för allmän trafik öppnats; och att för sådant fall i löseskilling skall erläggas ett belopp, som, efter fem procent, gifver en årlig ränta, motsvarande, om lösningsanspråket väckes tidigare än fyratio år efter det banan för trafik öppnades, två gånger, men, om lösningsanspråket sednare väckes, en och en half gång beloppet af den nettoinkomst banan, enligt hvad dess egare kunna tillförlitligen ådagalägga, under de tio nästföregående åren i medeltal årligen lemnat; skolande, om egarne ej vilja

eller kunna tillförlitligen styrka beloppet af den nettoinkomst, hvarefter löse-skillingen bör beräknas, densamma sålunda bestämmas att, sedan egendomen blifvit värderad af fem gode män, utaf hvilka Kongl. Maj:t väljer två och jernvägens egare två, samt de fyra sålunda valde tillkalla den femte, det af desse gode män fastställda värde, om lösningsanspråket är väckt mellan tjugu och fyratio år efter det jernvägen öppnats, fördubblas, men, om lösningsanspråket är sednare väckt, förhöjes med femtio procent.

Efter det den föreskrifna depositionen i Riksbanken numera blifvit fullgjord och utsigt derigenom beredd att utan särskild kostnad för stats-verket vinna de fördelar af en jernvägsanläggning i förevarande riktning, hvilka länge varit föremål för ortens önskningsar, vill Kongl. Maj:t härmed i nåder föreslå Riksdagen att bevilja Gosling och Smith rättighet att, såvida de vilkor, under hvilka concession till jernvägsanläggningen blifvit meddelad, af dem fullgöras, dels erhålla upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga jord utan annan kostnad än att, hvad angår boställsjord eller annan åt enskild person upplåten kronojord, ersättning derför bör lemnas i enlighet med hvad nådiga Förordningen den 14 April 1866 derom stadgar, dels ock för anläggningen kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott, som kunna vara disponibla.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

C A R L.

Axel Adlercreutz.

*Utdrag af Protokollet öfver Civilärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott
den 31 Mars 1870.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve
Wachtmeister,
Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg,
Adlercreutz och
Friherre *Leijonhufvud*.

Slutligen uppläste Departementschefen till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande denna dag fattadt beslut, uppsatt förslag till nådig Proposition till Riksdagen, angående beviljandet åt Storbritanniske undersåtarne *Audley C. Gosling* och *Hugh C. Smith* af vissa förmåner i och för jernvägsanläggning mellan *Frövi* och *Ludvika*.

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande täcktes Kongl. Maj:t i nåder gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, samt befallde att i öfverensstämmelse dermed nådig Proposition skulle till Riksdagen afgå.

Ex protocollo
Axel Hegardt.